

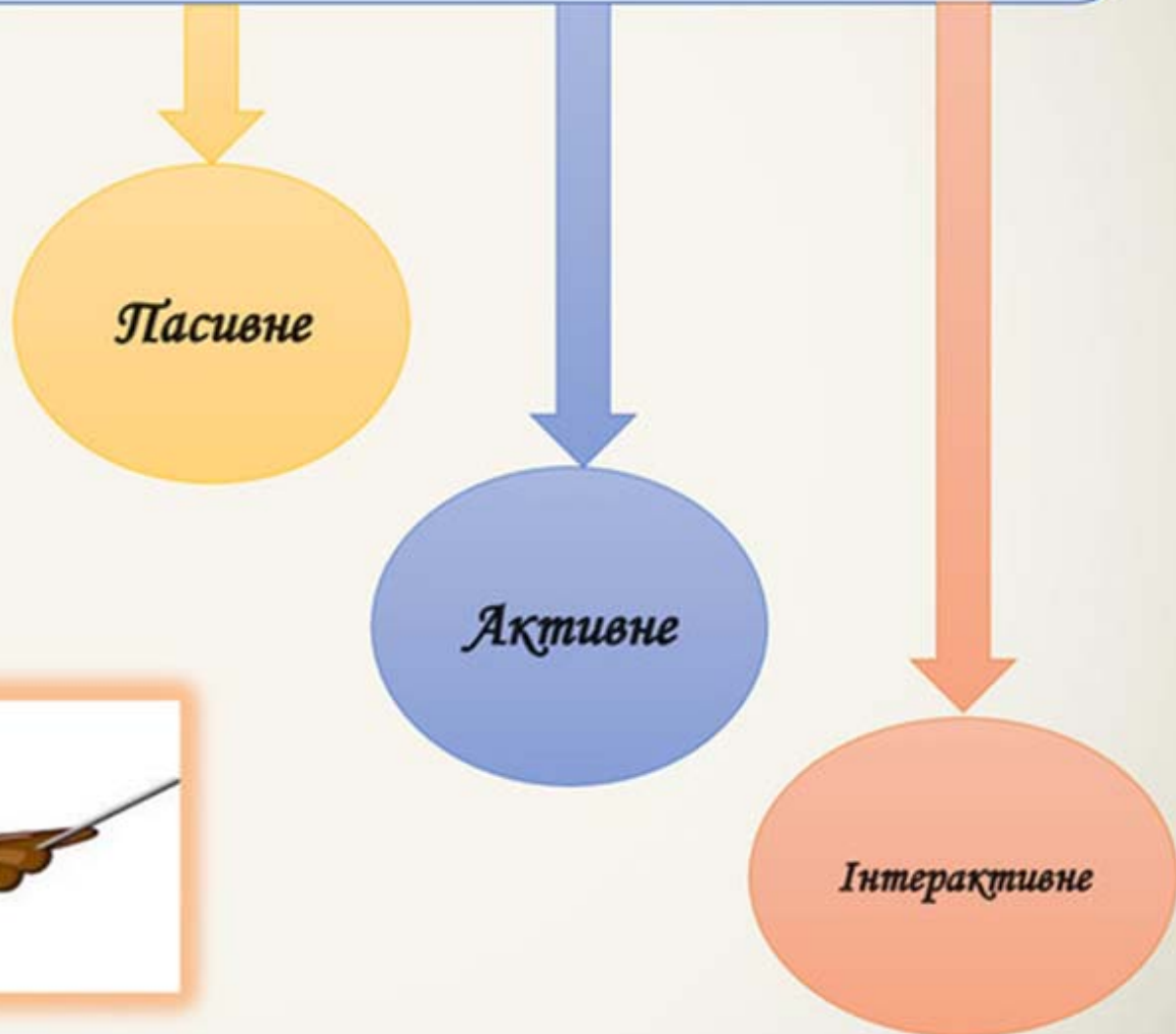
Методи інтерактивного навчання

Розрізняють навчання:

Перш ніж перейти до ґрунтовного розгляду **інтерактивних навчальних технологій**, пропоную з'ясувати загальну суть *інтерактивного навчання* і порівняти його із загальновідомими, **традиційними підходами до навчання.**

Пасивна модель навчання

МОНОЛОГ ВИКЛАДАЧА

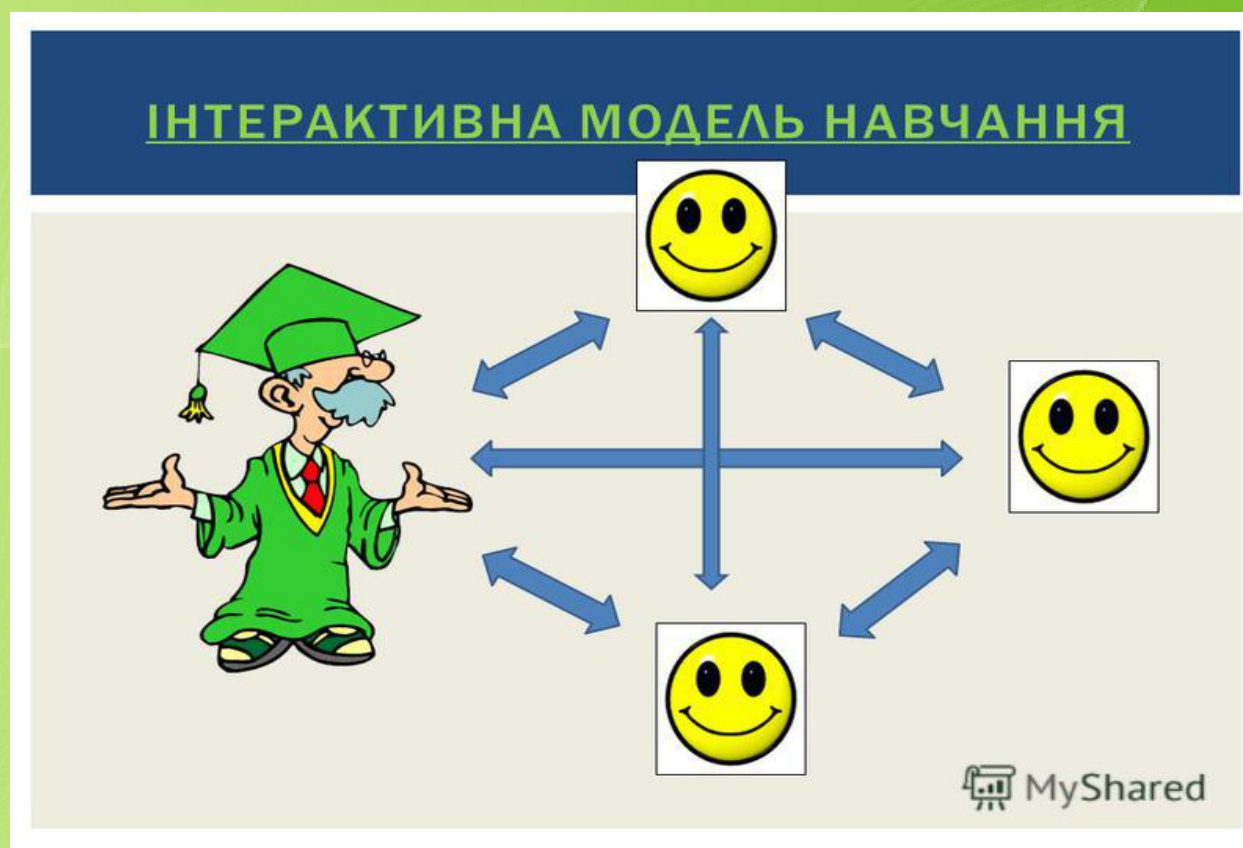

Активна модель навчання

модель "Діалог"

Інтерактивне навчання

Функції викладача

Фасилітатор – викладач, основне завдання якого полягає в стимулюванні та направленні процесу самостійного пошуку інформації та спільної діяльності студентів. Мета – організувати спілкування всіх учасників обговорення з нейтральної сторони, налагодити ефективний обмін думками таким чином, щоб зіткнення думок перейшли в конструктивне русло, розбіжності були успішно подолані і прийнятне рішення було вироблено.

Тьютор — особа, що веде індивідуальні або групові заняття із студентами, репетитор, наставник. В університетах тьютори помічники викладача, здебільшого аспіранти або старші студенти. Тьютор — ключова фігура в дистанційному навчанні, що відповідає за проведення занять зі студентами.

Коуч – викладач-тренер, що забезпечує стратегію успіху, здатний зробити з людини чемпіона, тобто мова йде про виховання переможців.

Ознаки інтерактивної моделі навчання

• Позитивне

- Розширення пізнавальних можливостей
- високий рівень засвоєння знань;
- контроль за рівнем знань;
- учитель виступає в ролі організатора, консультанта;
- в колективі відбувається співпраця.

• Негативне

- На вивчення певної інформації потрібен значний час;
- потребує інших підходів в оцінюванні знань
- немає певного досвіду щодо такого виду організації навчального процесу;
- недостатньо методичних розробок з різних предметів.

Результативність засвоєння матеріалу

70-90%

Інтерак-
тивні

Інтерактивні технології навчання найповніше відповідають особистісно-орієнтованому підходу, сприяють формуванню у учня умінь і навичок, творчому розвитку і самореалізації особистості учня.

Активні

До 50%

Пасивні

5-10%

**Інтерактивні
технології
навчання**
За О. Пометун
Л. Пироженко

Парне навчання
(робота студента
з викладачем чи
однолітком один на один)

Фронтальне навчання

Навчання у грі

Навчання у дискусії

Методика використання інтерактивних технологій

Використання інтерактивних технологій – дієвий спосіб навчання, що передбачає активність і самостійність учня протягом навчального процесу, створення атмосфери співпраці, доброзичливості, розкриття і реалізацію особистості дитини.

Інтерактивні технології навчання поділяються на 4 групи:

Фронтальне навчання

- це форма організації навчальної діяльності, що передбачає спільну діяльність всіх студентів для реалізації навчальних завдань. Студенти під керівництвом викладача одночасно виконують спільну для всіх роботу, обговорюють, порівнюють та оцінюють її результати.

Тестування

Індивідуальна
форма

Групова форма

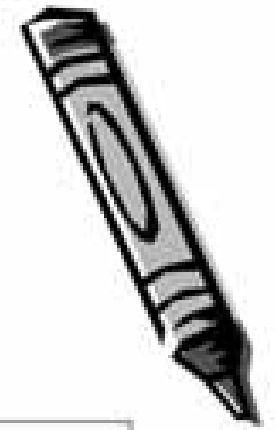
Фронтальна
форма

Поточна
перевірка

Тематична
перевірка

Періодична
перевірка

Заключна
перевірка

Фронтальні технології інтерактивного навчання

До фронтальних відносять такі технології:

- обговорення проблеми у загальному колі;
- «Мікрофон» (питання задає той, хто відповів на попереднє, у нього в руках уявний мікрофон);
- незакінчені речення (поєднується з вправою «Мікрофон»);
- «Мозковий штурм» (відома інтерактивна технологія колективного обговорення, широко застосовується для прийняття кількох рішень з конкретної проблеми);
- «Вірю- не вірю» (за допомогою сигнальних карток);
- «Знайди помилку»;

- «Навчаючи – вчуся»;

- «Ажурна пилка» (готується індивідуальний інформаційний пакет для студента, студенти поєднуються в групи, що міняються функціями);

-«Case-метод» (використовує опис реальних економічних, соціальних або проектних ситуацій. Студенти мають дослідити ситуацію, розібратися в суті проблем, запропонувати можливі рішення і вибрати найкраще з них.)

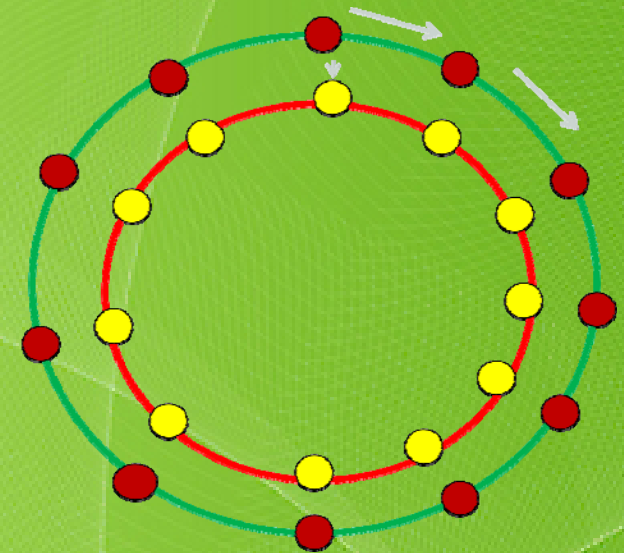
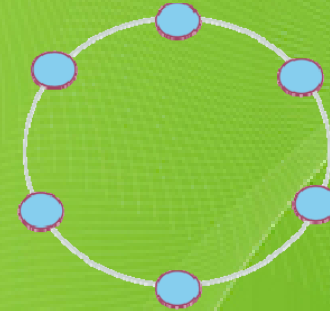
- «Дерево рішень» (допомагає проаналізувати та краще зрозуміти механізми прийняття складних рішень. Викладач вибирає проблему, яка не має однозначного рішення, та надає студентам необхідну для розв'язання проблеми інформацію для домашнього опрацювання.)

Кооперативна (групова) навчальна діяльність

Це форма (модель) організації навчання студентів у малих групах об'єднаних спільною навчальною метою.

До групового (кооперативного) навчання можна віднести:

- роботу в парах, ротаційні трійки, «Два-чотири-всі разом», «Карусель», роботу в малих групах, «Акваріум» (невелика група обговорює проблему, всі інші слухають, а потім обговорюють роботу групи);
- інтерактивні форми контролю, що передбачають активну участь групи в оцінюванні якості виконання завдань її учасниками, самооцінювання.

Синтез думок

Дана вправа передбачає виконання групами поетапно всіх завдань: на аркушах група №1 виконує - 1 завдання, група №2 виконує - 2 завдання і т.д., після виконання завдань група №1 свої записи передає другій, друга – третій і т.д.

Коли аркуші з доповненнями, зауваженнями повертаються до "хазяїв", кожна група презентує свої дослідження з урахуванням доповнень, зауважень одногрупниками.

Можна перед початком роботи створити експерту групу, яка проаналізує роботу інших груп.

Спільний проект

*Групи працюють над виконанням різних завдань однієї теми.
Після завершення роботи кожна група презентує свої дослідження, в
результаті чого всі учня знайомляться з темою в цілому.*

Предмет: основи енергозбереження.

Тема: “ Альтернативні види енергії ”

1 група
Буклет

2 група
Презентація

3 група
Сайт

Навчання у дискусії

Навчання у дискусії – публічне обговорення спірного питання. До таких технологій належать

- «Метод ПРЕС»,
- «Обери позицію» та «Зміни позицію»,
- «Безперервна шкала думок»,
- «Дискусія», «Дискусія в стилі телевізійного ток-шоу»,
- «Дебати».

Метод «ПРЕС» має таку структуру та етапи:

1.ПОЗИЦІЯ

Я вважаю, що ... (висловіть свою думку, поясніть, у чому полягає ваш погляд).

1.ОБҐРУНТУВАННЯ

...тому, що... (наведіть причину появи цієї думки, тобто на чому ґрунтуються докази на підтримку вашої позиції).

1.ПРИКЛАД

... наприклад... (наведіть факти, які демонструють ваші докази, вони підсилять вашу позицію).

1.ВИСНОВКИ

Отже (тому), я вважаю... (узагальніть свою думку, зробіть висновок про те, що необхідно робити; тобто, це є заклик прийняти вашу позицію).

Структура інтерактивного семінарського заняття

- **Перевірити наявність літератури в кабінеті або читальному залі; приготувати дискусійні питання**
- **Постановка проблемних питань; опора на попередній досвід при обговоренні (зв'язок із попереднім заняттям); пояснення практичного значення теми. Використання таких технологій, як мозковий штурм, мультиголосування, мікрофон тощо**
- **Записати і пояснити тему і план заняття**
- **Організація обговорення теми семінару, представлення різних точок зору для проведення дискусії; постановка уточнюючих запитань; спонукання до підсумків, узагальнень, висловлення власної думки, застосування інтерактивних технологій – робота в малих групах, в парах, займи позицію, дискусія, дебати тощо**
- **Проведення бесіди: чого досягли, що сподобалось, що ні, оцінювання і самооцінювання діяльності групи і окремих студентів; застосування технологій -незакінчене речення, дерево рішень, мікрофон тощо**

Приклади інноваційних методик і технологій, що використовуються на кафедрі ІТ ФМД

- 1. Ігрова технології з використанням метафорично-асоціативних карт.**
- 2. Методика створення центрального образу.**
- 3. Методика адаптивного проведення практичних занять з фізики**

**Ігрова технології
з використанням метафорично-
асоціативних карт (МАК)**

Проект:

*Моделювання спускного
модулю марсохода
та процесу його спуску з орбіти на
Марс*

Метафорично-асоціативні карти (МАК)

Етапи роботи з МАК в ігровій методиці

1. Постановка задачі
2. Одержання учнями МАК та ознайомлення з ними.
3. Вибір кожним учнем картки (одної або двох), що на його думку найкраще відповідає завданню задачі.
4. Розповідь про асоціацію, за якою обрана картка, і про те, який її елемент буде включено до проекту (форма; властивість літати, стрибати, розширюватися та ін.; здатність виконувати певні функції).

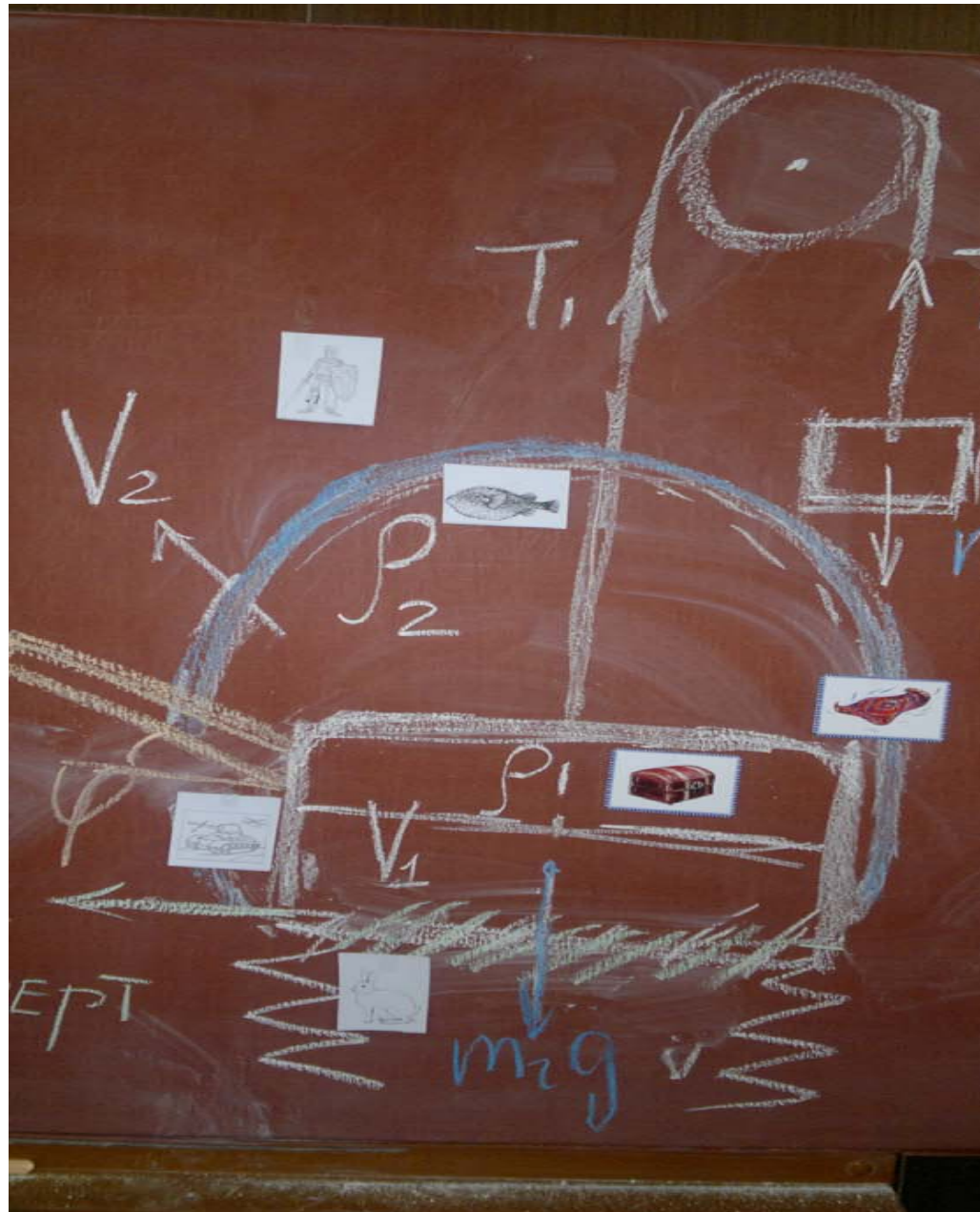

Ознайомлення з МАК

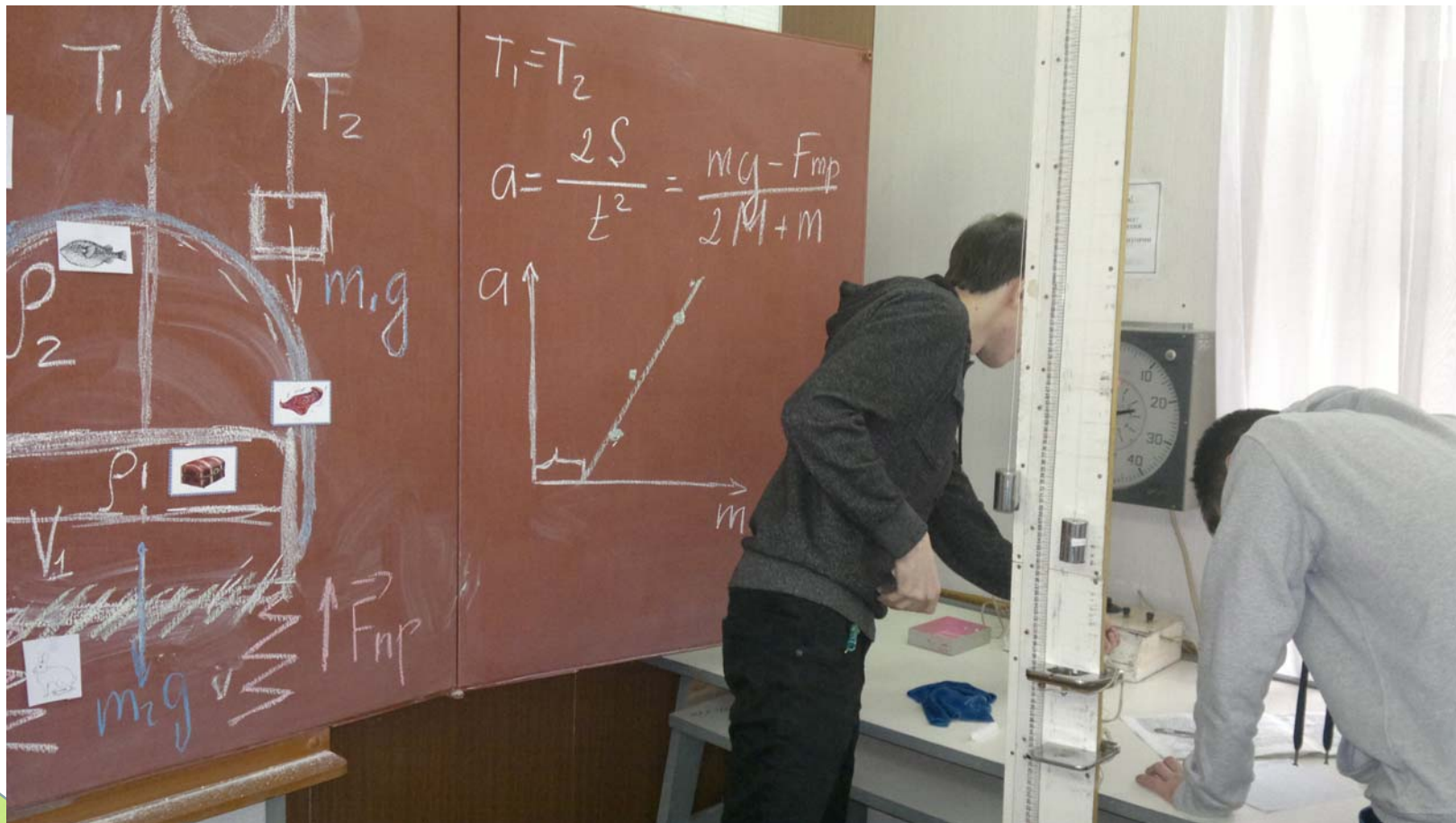

Асоціативні проектні рішення за МАК

<i>Зображення на МАК</i>	<i>Асоціативне проектне рішення</i>
скриня	форма спускного модуля
риба-куля	здатність змінювати робочий об'єм за необхідністю
заєць	лапи для пружного приземлення
килим-літак	здатність планерувати над поверхнею
ліфт	система спуску
їжак	тертя о поверхню при гальмуванні
танк	гармата для захисту від ворожих сил

Моделювання та імітаційна перевірка функціонування основних вузлів проекту

Етап захисту

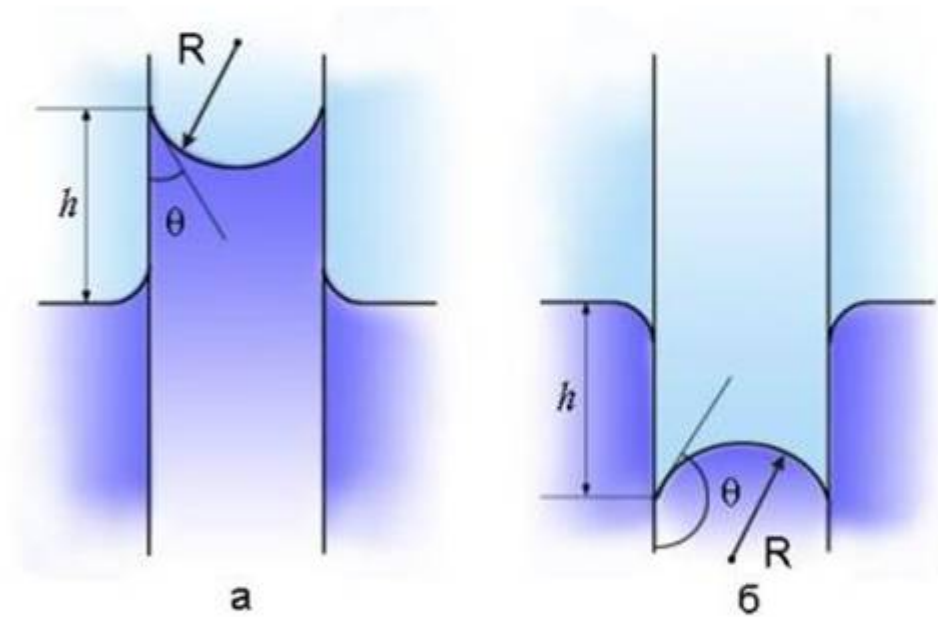
1. Захист кожною проектною групою власного результату, одержаного при розробці вузла проекту: результату теоретичного обґрунтування та результату імітаційного моделювання.
2. Обговорення результатів, наданих проектними групами, всіма учасниками ігрового проекту.

Підсумковий етап

На цьому етапі виставляються бали за кожне завдання та озвучується загальний результат за певними критеріями

Приклади створення центрального образу

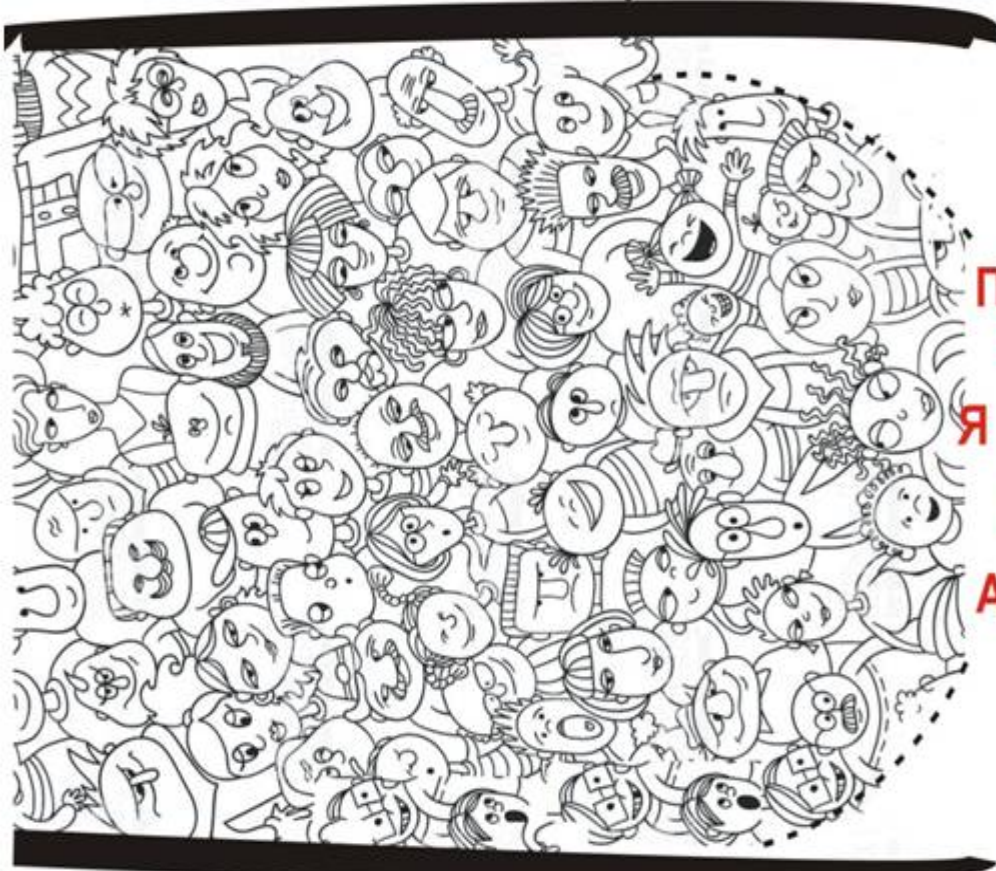
Капілярні явища

$$h = \frac{2\sigma \cos \theta}{\rho g r}$$

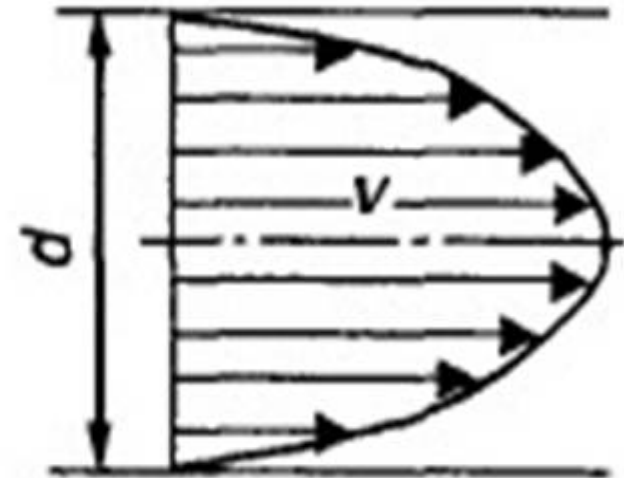
Внутрішнє тертя у рідині

Гальмуй!

П
Е
Р
Ш
А

Притиснули!

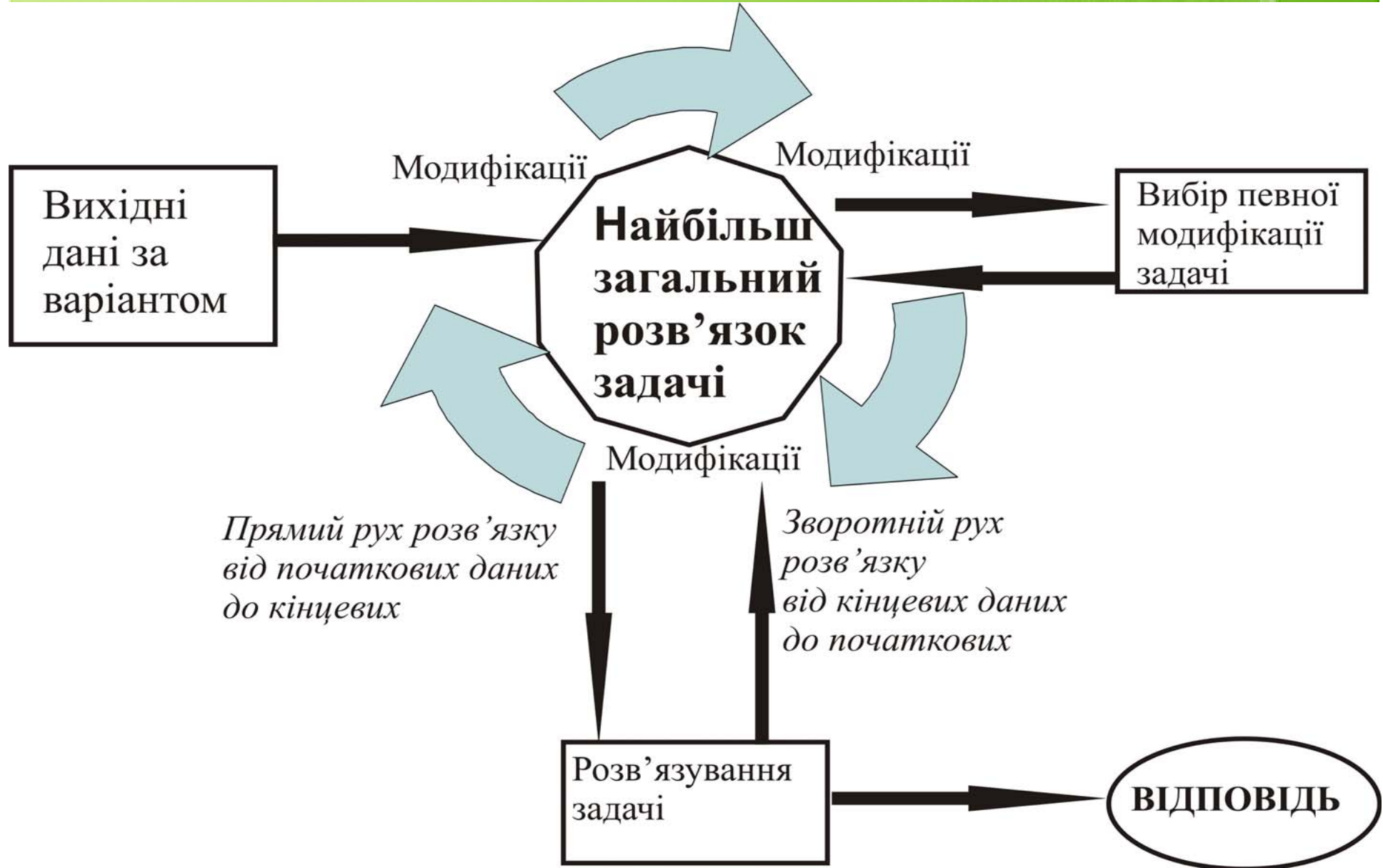

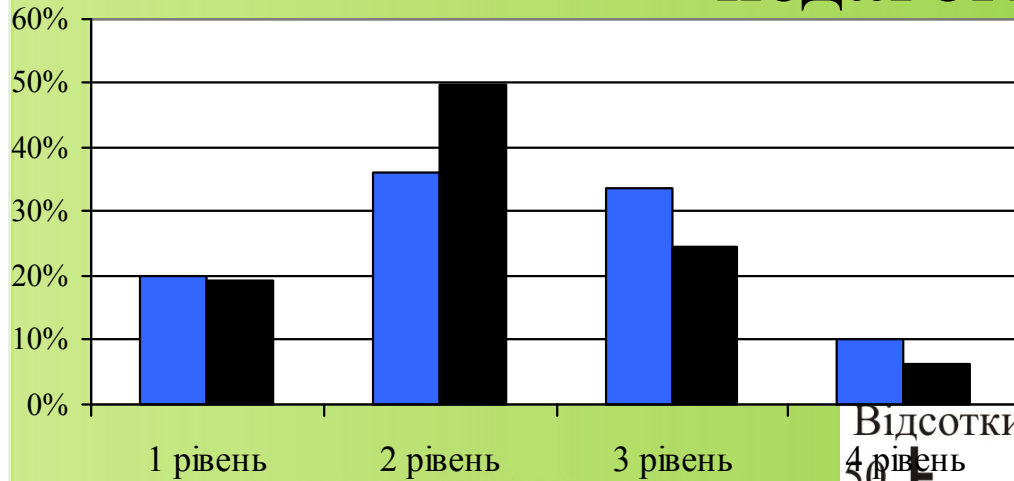
Схема етапів вивчення матеріалу на основі центрального образу

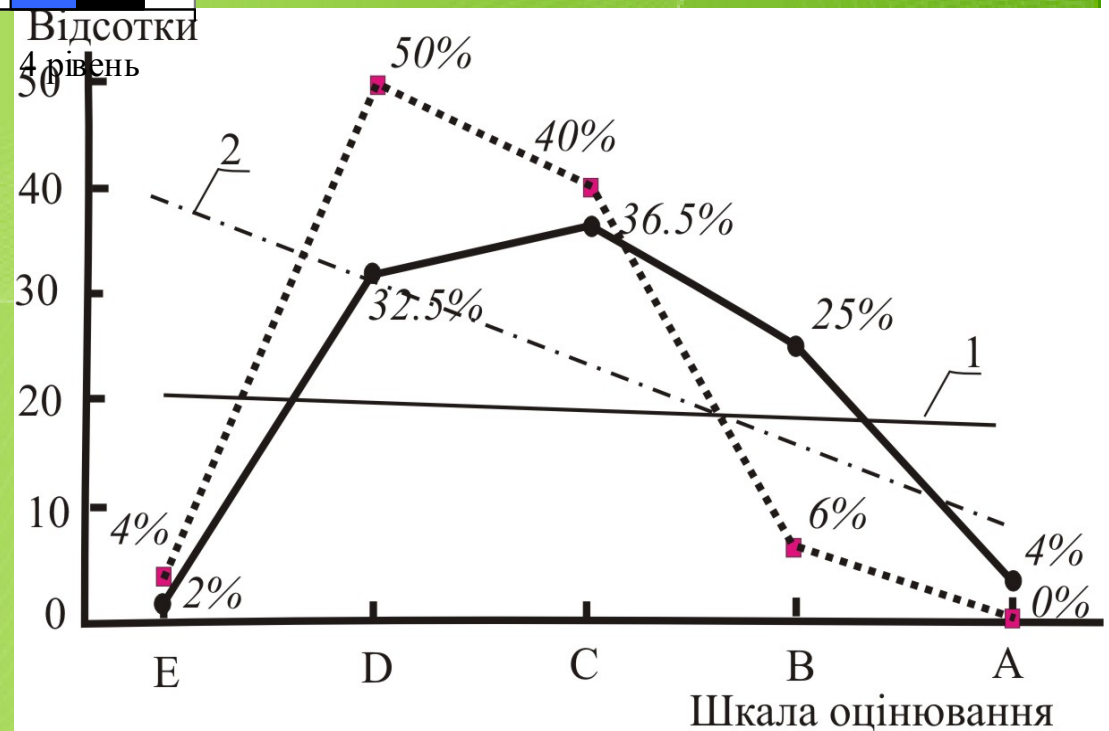
Методика адаптивного проведення практичних занять з фізики

Приклад оформлення результатів педагогічного експерименту

■ експериментальна група ■ контрольна група

—●— Кліповий формат лекції, 1-лінія екстраполяції

...■... Звичайний формат лекції, 2 - лінія екстраполяції

Дякую за увагу!